

اصفهان، نصف جهان

صادق هدایت

www.ketab.ir

www.ketab.ir

هدایت، صادق، ۱۲۸۱ - ۱۳۳۰	سرشناسه:
Hidayat, Sadiq	عنوان و نام پدیدآور:
اصفهان، نصف جهان / صادق هدایت.	مشخصات نشر:
تهران: نشر به سخن، ۱۴۰۰.	مشخصات ظاهری:
۸۰ صفحه؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	شابک:
978 - 600 - 7987 - 58 - 2	وضعیت فهرست‌نویسی:
فیبا	موضوع:
اصفهان - سیر و سیاحت -- قرن ۱۴.	موضوع:
هدایت، صادق، ۱۳۳۰ - ۱۲۸۱. - خاطرات.	موضوع:
سفرنامه‌های ایرانی - قرن ۱۴.	رده‌بندی کنگره:
DSR ۲۰۰۱	رده‌بندی دیویی:
۹۵۵ / ۹۳۲	شماره کتابشناسی ملی:
۸۴۶۸۸۴۳	

اصفهان، نصف جهان

صادق هدایت

چاپ نخست، تهران، ۱۴۰۰ ه. ش.

۵۰۰ نسخه

تصحیح و نمونه خوانی: سیدعلی شاهری

نسخه پردازی و آماده سازی: گروه تولید انتشارات به سخن

لیتوگرافی مهر، چاپ عطا، صحافی کیمیا

طرح جلد: محسن سعیدی

تمامی حقوق این اثر محفوظ است.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۹۸۷-۵۸-۲

ناشر همکار: انتشارات مجید

آدرس دفتر: تهران، انقلاب، خ. ۱۲ فروردین، کوچه نوروز، پلاک ۱، واحد ۲

تلفن: ۶۶۹۷۸۴۵۳ - ۶۶۴۹۵۷۱۳ - ۶۶۴۹۱۵۸۸

www.majidpub.com

سخن ناشر

هدایت ازجمله نویسندگانی است که چه از نظر زندگی شخصی و چه از نظر آثارش در محاله‌ای از ابهام فرورفته؛ چه آنان که با او دشمن بودند آثار و زندگی‌اش را طوری تفسیر کرده‌اند که به شکلی غیرمنصفانه او را کوبیدند و کسانی که دوستدارش بودند او را ستودند و حتی درباره‌اش مبالغه کردند. اما برای معرفی هدایت و به جای هر سخنی نگاهی گذرا به زندگیش را کافی دانستیم.

صادق هدایت در بهمن‌ماه ۱۲۸۱ یعنی زمانی که کشور در آشوب و بلوای مشروطه غوطه‌ور بود در خانواده‌ای ثروتمند به دنیا آمد. او بچه‌ی آخر این خانواده بود و از آن‌جا که خانواده‌ای در اوج تمکین مالی داشت، عزیزدردانه و نازپرورده بار آمد. تحصیلات ابتدایی خود را در مدرسه‌ی علمیه و دوره‌ی متوسطه را در دارالفنون و دبیرستان سن‌لویی فرانسه گذراند و به همین خاطر به زبان فرانسه تسلط یافت.

هدایت به‌هنگام جوانی به علومی از قبیل روح‌شناسی و جفر و اسطرلاب و علوم دیگر روی می‌آورد و از بسیاری نوشته‌های ایرانی و

خارجی بهره‌مند می‌شود. در این زمان به مطالعه و بررسی درباره‌ی احوال، افکار و رفتار انسان می‌پردازد و کتاب ارزشمند خود؛ یعنی *فواید گیاه‌خواری* را منتشر می‌کند.

سال ۱۳۰۵ به همراه اولین گروه محصلان اعزامی، به اروپا می‌رود و یک سال در بلژیک می‌ماند؛ آن‌گاه به مدت چهار سال در فرانسه مشغول تحصیل در رشته‌ی معماری می‌شود؛ اما بیش‌تر به تحقیق‌های ذوقی و ادبیات می‌پردازد.

بنا به گفته‌های مشهور در این سال‌ها یک‌بار خود را در رودخانه می‌اندازد؛ اما نجاتش می‌دهند.

صادق هدایت در سال ۱۳۱۰ یعنی در سی سالگی با طرز فکر و احساساتی شکل گرفته به ایران بازمی‌گردد و در بانک ملی به کار مشغول می‌شود؛ اما به زودی از آنجا بیرون می‌آید. چند وقت در اداره تجارت و مدتی در یک شرکت ساختمانی کار می‌کند و دوباره در بانک ملی و سرانجام در اداره موسیقی و هنرهای زیبا مشغول به کار و تحقیق و نگارش می‌شود.

سال ۱۳۱۵ دوباره گریزی به خارج از کشور می‌زند و این بار عازم هند می‌شود. در این جاست که با زبان پهلوی آشنا و بر آن تسلط می‌یابد و چند اثر ارزشمند ایران باستان را از پهلوی به فارسی برمی‌گرداند؛ اما دیری نمی‌گذرد که در هند دچار کمبود مالی شده به ایران بازمی‌گردد.

در این مدت آثار او گاهی طنز و گاهی نقد و بررسی و تحقیق و ترجمه است و بیش‌تر آن‌هایی هم که مشهور شده‌اند، ناله‌های اوست

که با کنایه و طعنه گفته می‌شود و همگی آن‌ها به ناامیدی و مرگ می‌رسد. بعد از شهریور ۱۳۲۰ که مجال برای حرف‌زدن باز می‌شود و نورامیدی بارقه می‌زند، هدایت نیز خود را از انزوا بیرون می‌آورد و با آثار کوبنده و اعتراض‌آلودی چون *حاجی آقا*، *آب زندگی*، *ولنگاری* و *میهن پرست* پا به عرصه‌ی میدان می‌نهد.

اما این آزادی بیان دیری نمی‌پاید و دوباره فضای خفقان، او را به انزوای خود بازمی‌گرداند، چنان‌که در ۱۳۲۷ با نوشتن *پیام کافکا* آخرین پیام خود را می‌دهد و به کار هنریش پایان می‌دهد.

سرانجام هدایت در سال ۱۳۲۹ دوباره به پاریس می‌رود و در آوریل ۱۹۵۱ میلادی (۳۰ فروردین ۱۳۳۰) در سن ۴۸ سالگی در آپارتمان‌اش در پاریس با بازکردن شیرگاز به زندگی پر از درد و رنج خود پایان می‌دهد.

در پایان، گروه انتشاراتی «مجید» و «به سخن» مصمم است که با نشر آثار چندتن از این بزرگان، گامی هرچند کوتاه در جهت شناسایی و زنده‌داشتن نام‌شان بردارد و امیدوار است تا مقبول اهل نظر افتد.

نکته‌ی قابل ذکر این‌که، آنچه در مجموعه آثار هدایت که توسط این انتشارات چاپ و منتشر شده یا می‌شود، عین مطالب و نوشته‌هایی است که در گذشته چاپ و منتشر شده است و دست‌اندرکاران این انتشارات حتی کلمه‌ای را تغییر نداده یا حذف و اضافه نکرده‌اند؛ تنها برای روان‌خواندن آن‌ها به رسم الخط ناچیزی از قبیل *علایم* سجاوندی و *سرهمن‌نویسی* برخی واژگان یا جداکردن برخی واژه‌ها و فعل‌ها دست زده‌اند تا تقریباً مطابق رسم الخط امروزی

شود؛ در این راستا، نظارت دقیقی شده تا هیچ تغییر و ویرایشی در نوشته‌های هدایت چه از نظر طرز نگارش و سبک او و چه از نظر محتوایی، صورت نگیرد.